

Kakovost pitne vode na vodovodnih sistemih v občini Brežice v letu 2016

Javno podjetje Komunala Brežice d.o.o. opravlja dejavnost oskrbe s pitno vodo v občini Brežice, kjer smo v letu 2016 s pitno vodo oskrbovali prebivalce iz sedmih različnih vodovodnih sistemov: Brežice, Mokrice, Pišce, Sromlje, Križe, Mrzlavski Gaj-Stankovo-Vitovec in Bizeljsko ki se z vodo napajajo iz 8 stalnih ter 4 rezervnih vodnih virov.

Temeljna naloga upravljavca vodovodnih sistemov je nemotena ter varna oskrba s pitno vodo in zagotavljanje zdravstveno ustrezne pitne vode.

Notranji nadzor je v letu 2016 izvajal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano Novo mesto (NLZOH Novo mesto). Notranji nadzor vključuje, skladno s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l.RS, št. 19/04 s spremembami) in smernicami HACCP, vse faze distribucije pitne vode, od zajetja do pipe porabnika. Skupno je bilo odvzetih 292 vzorcev pitne vode za mikrobiološke preiskave, 96 vzorcev za sanitarno-kemične preiskave ter dodatni 4 vzorci za cilijane kemične preiskave na vodovodnem sistemu Sromlje in Mokrice. Neskladnih je bilo 22 odvzetih vzorcev (od tega je bi 1 vzorec kontaminiran z E. coli, 1 vzorec z intestinalnim enterokokom, v 19 so bile prisotne koliformne bakterij ter 1 s povišano koncentracijo desetilatrazina), v vseh primerih pa smo izvajali ukrepe skladno s HACCAP-om ter navodili s strani NZLOH Novo mesto in Nacionalnega inštituta za javno zdravje RS – preventivno kloriranje, spiranje omrežja na določenih odsekih z izpusti na hidrantih, redno čiščenje vodohranov,... Vzorec kontaminiran z E. coli ter enterokokom je bil odvzet na vodovodnem sistemu Bizeljsko, po vzpostavitvi stalne dezinfekcije pitne vode pa se je stanje izboljšalo in tako so bili v novembru in decembru vsi odvzeti vzorci skladni.

Predpriprava vode s plinskim klorom oz. natrijevim hipokloritom je prisotna na vseh vodovodnih sistemih razen na vodovodnem sistem Brežice. Potrebno je poudariti, da je voda po kloriranju kljub prisotnemu vonju po kloru zdravstveno ustrezna ter varna za uživanje.

V okviru državnega monitoringa pitnih vod v letu 2016 je bilo na vodovodnih sistemih v občini Brežice odvzetih 42 vzorcev, neskladna sta bila odvzeta vzorca (eden s prisotnimi koliformnimi bakterijami ter 1 s povišanim številom kolonij pri 22 oC in 37 oC).

Tabela 1: Pregled mikrobiološke in kemijske kvalitete pitne vode na zajetjih in v omrežju v občini Brežice v letu 2016

Vodovodni sistem	Mikrobiološke analize					Kemijske analize				
	Št. vzorcev	U	%	NU	%	Št. vzorcev	U	%	NU	%
BREŽICE	191	184	96%	7	4%	64	64	100%	0	0%
MOKRICE	24	23	96%	1	4%	8	8	100%	0	0%
SROMLJE	15	15	100%	0	0%	5	4	80%	1	20%
PIŠECE	15	15	100%	0	0%	6	6	100%	0	0%
BIZELJSKO	37	24	65%	13	35%	9	9	100%	0	0%
KRIŽE	5	5	100%	0	0%	2	2	100%	0	0%
STANKOVO	5	5	100%	0	0%	2	2	100%	0	0%
Skupaj 2016	292	271	93%	21	7%	96	95	99%	1	1%

U- ustrezen vzorec, NU - neustrezen vzorec

Pred leti odkrita kontaminacija z destilatrazinom (metabolit pesticida atrazina) na vodovodnem sistemu Sromlje se giblje okoli mejne vrednosti in po oceni NLZOH Novo mesto ne predstavlja povečanega tveganja za zdravje ljudi. V letu 2016 skupno 4 odvzetih je v 1 vzorcu desetilatrazin presegel mejno vrednost 0,10 µg/L.

Na vodovodnem sistemu Mokrice so bile v 1 vzorcu izolirane ciste Giardie sp. za katere se ocenjuje, da lahko pomenijo nevarnost za zdravje ljudi. Upravljavec vodovoda je ob prejemu neskladnega vzorca takoj izvedel predpisane ukrepe za zagotovitev zdravstveno ustrezne in varne pitne vode. V nadaljevanju leta se je vršil poostren nadzor nad prisotnostjo parazitov ter njihovih razvojnih oblik, vendar ponovnih neskladnih vzorcev ni bilo, zato se ne kaže potreba po izvajanju dodatne obdelave pitne vode.

Obveščanje uporabnikov

Skladno s Pravilnikom o pitni vodi (Ur.l.RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15) v primerih potencialnih vplivov na skladnost pitne vode obveščamo uporabnike na načine, navedene v spodnji tabeli:

Tabela 2: Obveščanje uporabnikov

Vzrok za obveščanje	Časovna opredelitev	Obvezni načini obveščanja
Obveščanje v primeru, ko je vzrok neskladnosti pitne vode hišno vodovodno omrežje ali njegovo vzdrževanje	Od začetka veljavnosti ukrepa, a najkasneje v sedmih dneh	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osebnostno – neposredno v nabiralnik 2. z obvestilom na oglasni deski uporabnika hišnega vodovodnega omrežja 3. elektronska pošta ali obvestilo preko telefona
Obveščanje v primeru omejitve ali prepovedi uporabe pitne vode	Od začetka veljavnosti ukrepa, a najkasneje v dveh urah (obveščanje se vsak dan do preklica)	<ol style="list-style-type: none"> 1. lokalni radio-Veseljak, Radio Aktual 2. predstavnik krajevne skupnosti, oglasne deske 3. obveščanje preko spletnih strani JP Komunalna Brežice d.o.o. in Občine Brežice
	Na začetku in ob preklicu veljavnosti ukrepa, a najkasneje v 24 urah od začetka oz. preklica ukrepa	<ol style="list-style-type: none"> 4. Aplikacija http://www.npv.si/ (obveščanje Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ), Zdravstveni inšpektorat RS (ZIRS), Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH))
Obveščanje v primeru, kadar se izvajajo ukrepi za odpravo vzrokov neskladnosti	Od začetka veljavnosti ukrepa, a najkasneje v enem dnevu	<ol style="list-style-type: none"> 1. lokalni radio-Veseljak, Radio Aktual 2. predstavnik krajevne skupnosti, oglasne deske 3. obveščanje preko spletne strani JP Komunalna Brežice d.o.o.
Obveščanje v primeru odstopanja od mejnih vrednosti kemijskih parametrov in o pridobitvi dovoljenja za odstopanje	Na dan pridobitve dovoljenja, a najkasneje v sedmih dneh	<ol style="list-style-type: none"> 1. lokalni radio-Veseljak, Radio Aktual 2. oglasne deske ali lokalni časopis Posavski obzornik 3. obveščanje preko spletne strani JP Komunalna Brežice d.o.o..
Letno obveščanje uporabnikov o načinu obveščanja	Enkrat letno, v začetku novega koledarskega leta	<ol style="list-style-type: none"> 1. lokalni časopis Posavski obzornik 2. obveščanje preko spletne strani JP Komunalna Brežice d.o.o.. 3. časopis JP Komunalna Brežice d.o.o. 4. zadnja stran položnice
Letno poročilo o skladnosti pitne vode	Najmanj enkrat letno (najkasneje do 31. marca)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Občinska glasila 2. Lokalni časopis Posavski Obzornik 3. časopis JP Komunalna Brežice d.o.o. 4. zadnja stran položnice
		<ol style="list-style-type: none"> 5. Aplikacija http://www.npv.si/ (obveščanje NIJZ, ZIRS, NLZOH)

Po veljavni praksi se bodo v posameznih primerih neposredno telefonsko obvestila podjetja, v katerih je zaradi prekinitev dobave vode moten proizvodni in delovni proces, kot so javni zavodi in ustanove: lekarna, zdravstveni dom, bolnišnica, predelava mesa in ostalih živil, restavracije in podjetja, kjer pripravljajo hrano za delavce, šole, dom upokoencev,...